

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«Економіка та організація бізнесу»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Кваліфікація: Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
(240 кредитів)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Чернівецького національного університету

імені Юрія Федьковича

Голова вченої ради

_____ /Р.І. Петришин/

(протокол № 13 від «26» листопада 2018 р.)

Освітня програма вводиться в дію з «____» _____ 2019 р.

Ректор _____ /Р.І. Петришин/

(наказ № __ від «__» _____ 2019 р.)

Чернівці
2019 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми вищої освіти

Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Назва освітньої програми	Економіка та організація бізнесу
Рівень вищої освіти	Перший
Ступінь	Бакалавр
Кваліфікація	Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«РОЗРОБЛЕНО»

Робочою групою кафедри економіки підприємства
та управління персоналом
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
Керівник робочої групи
_____/Л.Д.Водянка/
«30» серпня 2018 р.

«СХВАЛЕНО»

Методичною радою економічного
факультету
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

«ПОГОДЖЕНО»

Начальник навчального відділу
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича
_____/Я.Д. Гарабajів/

Протокол № 1 від «31» серпня 2018 р. «____» _____ 2019 р.

Голова методичної ради економічного
факультету
_____/Р.І. Грешко/

«РЕКОМЕНДОВАНО»

Комісією Вченої ради з навчально-методичної роботи
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
Протокол № 2

від «20» листопада 2018 р.

Голова комісії університету
_____/В.О. Балух/

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (науково-методичною комісією спеціальності 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”) у складі:

1. Водянка Л.Д., к.е.н., доцент кафедри економіки підприємства та управління персоналом.
2. Кутаренко Н.Я., к.е.н., асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом.
3. Юрій Т.П., к.е.н., асистент кафедри економіки підприємства та управління персоналом.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів (за наявності):

1. Макаренко Владислав Леонідович, генеральний директор ТОВ «МаКосад»
2. Попеску Олег Степанович, директор департаменту регіонального розвитку ТОВ «Ромстал Україна»

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
№ 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність”
(за спеціалізацією «Економіка та організація бізнесу»)**

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича Економічний факультет Кафедра економіки підприємства та управління персоналом
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Офіційна назва освітньої програми	«Економіка та організація бізнесу»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України; Україна
Цикл/рівень	НРК України - 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2019-2023 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-ta-up
2 - Мета освітньої програми	
Формування теоретичних і практичних знань з організації та ведення підприємницької справи, набуття компетентностей з визначення пріоритетних напрямів та організації власного бізнесу, прийняття ефективних підприємницьких рішень на внутрішніх і зовнішніх ринках, здатність використання набутих знань з питань підприємництва, торгівлі та біржових операцій в практичній діяльності.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	галузь знань № 07 “Управління та адміністрування” спеціальність № 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” освітня програма «Економіка та організація бізнесу»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма для бакалавра
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна: акцент на системному аналізі здобутків вітчизняних та зарубіжних дослідників для прийняття обґрунтованих професійних рішень за умов невизначеності та мінливості зовнішнього середовища з врахуванням резервів та можливостей інноваційного розвитку внутрішнього середовища підприємства на основі

	широкого використання сучасних інформаційних технологій. Ключові слова: підприємництво, економіка та організація бізнесу, торгівля, біржова діяльність.
Особливості програми	Мобільність Поєднання компетентностей за різними напрямками – підприємництво, торгівля та біржова діяльність.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Бакалавр з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності може обіймати посади керівників та менеджерів структурних підрозділів суб'єктів господарювання, фахівців з питань економіки, планування та організації бізнесу, спеціалістів з стратегічного та поточного планування, розробки і оцінювання проектів, консультантів та експертів з економічних питань на підприємствах; можуть започаткувати і розвивати власний бізнес, працювати брокерами на різних формах бірж, біржовими аналітиками, оцінщиками; можуть виконувати наступну професійну роботу: товарознавець, організатор з постачання, організатор із збуту, інспектор-товарознавець, інспектор торговельний, брокер торговий, дилер (торговий), агент комерційний, агент торговельний, інспектор з безпеки руку, охорони праці та якості, інспектор з контролю якості продукції.
Подальше навчання	Після здобуття ОР «бакалавр» випускники мають право вступити на навчання для здобуття ОР «магістр».
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання навчання	та Студентсько-центроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через лабораторну практику тощо. Лекції, лабораторні роботи, практичні заняття, самостійна робота на основі підручників, навчальних посібників та конспектів лекцій, консультації із викладачами, підготовка дипломної роботи.
Оцінювання	Поточний контроль у різних формах, письмові та усні екзамени, заліки, захист курсових робіт, звітів з практики, атестація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі підприємництва, торгівлі і біржової діяльності, організації власної справи або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів підприємництва, ведення бізнесу, торгівлі і біржової діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях. ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з

	різних джерел. ЗК 7. Здатність працювати в команді. ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
--	--

Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності. ФК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. ФК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин. ФК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ФК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. ФК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності. ФК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ФК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності. ФК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур. ФК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків. ФК 11. Здатність розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, що впливають на формування підприємницьких рішень.
7 - Програмні результати навчання	
Знання та вміння	ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях. ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами. ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності. ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей. ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього

	природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави. ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства. ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці. ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності. ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів. ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці. ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів. ПРН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності. ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм. ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.
--	---

8 -Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	1. Наявність кафедри, відповідальної за підготовку здобувачів вищої освіти. 2. Наявність у складі кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, на яких покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти – три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання. 3. Наявність у керівника кафедри (гаранта освітньої програми): наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю та стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше к 10 років. 4. Проведення лекцій з навальних дисциплін науково-педагогічними працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи: 4.1. Які мають науковий ступінь та/або вчене звання – не менше 50% від загальної кількості дисциплін; 4.2. Які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора – не менше 10% від загальної кількості дисциплін. 5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом – не менше 10% від загальної кількості дисциплін. 6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, бакалаврськими роботами науково-педагогічними працівниками, які мають відповідний півень наукової та професійної активності.
Матеріально-технічне Забезпечення	1. Приміщення для проведення навчальних занять та контрольних заходів – 2,4 кв. м. на одну особу. 2. Мультимедійне обладнання для одночасного використання в навчальних аудиторіях – 30% від загальної кількості студентів. 3. Бібліотека, в т.ч. читальний зал. 4. Пункт харчування, актовий зал, спортивний зал. 5. Гуртожиток – 70% від мінімальної потреби. 6. Комп'ютерні робочі місця, лабораторії, полігони, обладнання, устаткування, необхідне для виконання навчальних планів.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання віртуального навчального середовища ЧНУ ім. Ю.Федьковича та авторських розробок професорсько-викладацького складу.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ЧНУ ім. Ю.Федьковича та університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках програми ЄС Еразмус + на основі двосторонніх договорів між ЧНУ ім. Ю.Федьковича та навчальними закладами країн-партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не передбачається

2. Перелік компонент освітньо-професійної / наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ЗПО1	Актуальні питання історії та культури України	5	Екзамен
ЗПО2	Українська мова	3	Екзамен
ЗПО3	Економічна теорія	4	Екзамен
ЗПО4	Вища математика	4	Екзамен
ЗПО5	Інформатика	4	Екзамен
ЗПО6	Іноземна мова	6	Екзамен Залік
ЗПО7	Макроекономіка	4	Екзамен
ЗПО8	Теорія ймовірності та математична статистика	3	Залік
ЗПО9	Історія економіки та економічної думки	3	Залік
ЗПО10	Філософія	4	Екзамен
ЗПО11	Економетрика	4	Залік
ЗПО12	Мікроекономіка	4	Екзамен
ЗПО13	Оптимізаційні методи та моделі	4	Екзамен
ППО1	Статистика	4	Екзамен
ППО2	Гроші і кредит	5	Екзамен
ППО3	Регіональна економіка	4	Екзамен
ППО4	Економіка підприємства	5	Екзамен
ППО5	Міжнародна економіка	5	Екзамен
ППО6	Маркетинг	5	Екзамен
ППО7	Економіка торгівлі	6	Екзамен
ППО8	Менеджмент	4	Екзамен
ППО9	Фінанси підприємств	4	Екзамен
ППО10	HR-технології	5	Екзамен
ППО11	Облік і аудит	5	Екзамен
ППО12	Підприємництво та власний бізнес	5	Екзамен
ППО13	Організація інноваційних бізнес-процесів	3	Екзамен
ППО14	Потенціал і розвиток підприємницької діяльності	4	Екзамен
ППО15	Організація торгівлі	5	Екзамен
ППО16	Проектний аналіз	5	Екзамен
ППО17	Планування і контроль соціально-економічних процесів	4	Екзамен
ППО18	Обґрунтування підприємницьких рішень і оцінювання ризиків	5	Екзамен
ППО19	Стратегія підприємництва	4	Екзамен
	Практика	10	
	Підготовка випускової кваліфікаційної роботи	5	
	Міждисциплінарна курсова робота 1	3	
	Міждисциплінарна курсова робота 2	3	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		160	
Вибіркові компоненти ОП			

ЗПВ1	Фізичне виховання (види спорту)	3	Залік
ЗПВ2	Вибіркова навчальна дисципліна 1 (Правознавство/Релігієзнавство/Громадське здоров'я/Демократія/Фізичне виховання 2)	3	Залік
ЗПВ3	Презентація та переговори/Технології дизайну	4	Залік
ЗПВ4	Вибіркова навчальна дисципліна 3/Ділова іноземна мова	3	Залік
ЗПВ5	Професійна іноземна мова	4	Залік
ЗПВ6	Методологія наукових досліджень/економіка знань	3	Залік
ЗПВ7	Соціологія/Політологія	3	Залік
ЗПВ8	Вибіркова навчальна дисципліна 2	3	Залік
ППВ1	Вступ в спеціальність	3	Залік
ППВ2	Технологія галузей/Демографія	3	Залік
ППВ3	Етика ділових стосунків/Конфліктологія	4	Екзамен
ППВ4	ЗЕД/Крос-культурний менеджмент	5	Екзамен
ППВ5	Товарознавство та товарна експертиза/Товарна структура ринку	3	Залік
ППВ6	Фондовий ринок і біржові операції/Біржова діяльність	3	Залік
ППВ7	Економічний аналіз/Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства	5	Екзамен
ППВ8	Логістика/Digital-маркетинг	5	Екзамен
ППВ9	Торгівельне підприємництво/Бізнес-економіка	3	Екзамен
ППВ10	Управління витратами/Управління персоналом	3	Екзамен
ППВ11	Міжнародна біржова діяльність/Міжнародний менеджмент	3	Залік
ППВ12	Економічна психологія та етика бізнесу/Управління конфліктами	3	Екзамен
ППВ13	Мерчандайзинг/Торгівельний маркетинг	3	Залік
ППВ14	Організація виробництва/Організаційне проектування підприємства	5	Екзамен
ППВ15	Охорона праці/Психологія управління	3	Екзамен
Загальний обсяг вибірових компонент:		80	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

I курс		II курс		III курс		IV курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
Актуальні питання історії та культури України	Іноземна мова	Іноземна мова	Оптимізаційні методи та моделі	HR-технології	Вибіркова дисципліна 3/Ділова іноземна мова	Професійна іноземна мова	Професійна іноземна мова
Українська мова	Макроекономіка	Економетрика	Вибіркова навчальна дисципліна 2	Облік і аудит	Економічний аналіз/Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства	Методологія наукових досліджень/Економіка знань	Планування і контроль соціально-економічних процесів
Економічна теорія	Теорія ймовірності та математична статистика	Мікроекономіка	Міжнародна економіка	Підприємництво та власний бізнес	Логістика/Digital-маркетинг	Соціологія/Політологія	Обґрунтування підприємницьких рішень і оцінювання ризиків
Вища математика	Історія економіки та економічної думки	Вибіркова навчальна дисципліна 1 (Правознавство/Релігієзнавство/Громадське здоров'я/Демократія/Фізичне виховання 2)	Маркетинг	Організація інноваційних бізнес-процесів	Торгівельне підприємництво/Бізнес-економіка	Потенціал і розвиток підприємницької діяльності	Стратегія підприємництва
Інформатика	Філософія	Презентація та переговори/Технологія дизайну	Економіка торгівлі	ЗЕД/Крос-культурний менеджмент	Управління витратами/Управління персоналом	Організація торгівлі	Мерчандайзинг/Торгівельний маркетинг
Іноземна мова	Гроші і кредит	Економіка підприємства	Фінанси підприємств	Товарознавство та товарна експертиза/Товарна структура ринку	Міжнародна біржова діяльність/Міжнародний менеджмент	Проектний аналіз	Охорона праці / Психологія управління
Фізичне виховання (види спорту)	Статистика	Менеджмент		Фондовий ринок і біржові операції/Біржова діяльність	Економічна психологія та етика бізнесу/Управління конфліктами	Організація виробництва/Організаційне проектування підприємства	
Вступ в спеціальність	Регіональна економіка	Етика ділових стосунків/Конфліктологія					
Технологія галузей/Демографія							

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності № 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” проводиться у формі захисту випускової кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

[illegible]